

Afgørelser – Reg. nr.: 00214.00

Fredningen vedrører: Søbadeanstalt

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 15-05-1928

Fredningsnævnet 27-10-1927

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

27/10 1927

U D S K R I F T

af

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for Aarhus Amtsrads-kreds.

Aar 1927 den 27. Oktober Kl. 10 Formiddag holdt Fredningsnævnet for Aarhus Amt Møde paa Dommerkontoret.

Tilstede var Formanden, Dommer Knox, det for Amtsradet valgte Medlem, Mølleer Hagbarth Hansen, Aarslev, samt det for Vejlbysogneraad valgte Medlem, Sogneraadsformand Jessen.

Der foretoges paany Sag angaaende Direktør Carl Laursens Badeanstalt paa Vejlbys Fed.

.....

K e n d e l s e .

Ved en af Aarhus Amts Fredningsnævn under 16. Maj 1918 afsagt Kendelse samt ved Overenskomster afsluttede for Fredningsnævnet under nævnte Datum og under 30. Marts 1926 er Strandbredden mod Aarhus Bugten igennem hele Vejlbys Sogn fra Riis Skov Jernbanestation til Sogne- og ~~amtsgrænsen fra Riis Skov Jernbanestation til Sogne~~ Amtsgrænsen ved Egaaens Udløb i Bugten efter derom i Henhold til Lov om Naturfredning 8. Maj 1917 § 21 a af vedkommende Kommunalbestyrelse rejst Krav fredet i Henhold til nævnte Lovbestemmelse § 21 e, saaledes at der er fastslaaet fri og uhindret Færdsel for gaaende Personer udenfor en i Marken nærmere markeret Grænse i en Afstand fra Vandet af 12 a 15 Meter fra daværende daglig Vandstand. Fra Strandbredden har Direktør K.M.Laursen, Riis Skov, som er Ejer af Ejendommen Matr. Nr. 5 m.fl. af Vejlbys By og Sogn, paa nævnte Ejendom for nogle Aar tilbage opført en ca. 7 Meter bred og ca. 30 Meter lang Bro væsentlig af Cement og Jern, og paa denne Bro har han noget senere paabygget en Søbadeanstalt, som er ca. 4 3/4 Meter høj over daglig Vande og dækker næsten hele Broen, fra hvis yderste Ende der gaar Trapper ned i Vandet. Badeanstalten er malet grøn, og paa begge dens Længdevægge saavel mod Nord som mod Syd er der paamalet Reklameskilte med hvide Bogstaver ca. 2 Meter høje mod Nord og ca. 1,20 Meter høje mod Syd. Direktør Laursen har nu ladet udarbejde og forelagt Nævnet et Projekt til Udvidelse af ommeldte Badeanstalt ved Paaførelse af en Etage paa en stor Del af den nuværende Badeanstalt, som derved i sin største Ud

strækning vilde faa en Højde af ca. 6½ Meter over daglig Vande, og da der ikke har kunnet opnaas Enighed om en Ordning, som Nævnet har kunnet tiltræde, foreligger der for Nævnet Afgørelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt Nævnet mener at kunne og ville forbyde den foran omtalte Udvidelse af Badeanstalten.

Det bemærkes, at Badeanstalten er anbragt saaledes, at den er fri Passage langs den for den fri, gaaende Færdsel fredede Strandbred bag om Badeanstalten. Det bemærkes endvidere, at Badeanstaltens Anbringelse har vakt stærkt Mishag blandt Beboerne paa Vejlby Fælled Omegnen af Anstalten, hvilke Beboere ogsaa for Nævnet har ladet sig teste mod den projekterede Udvidelse af Anstalten, medens paa den anden Side en Række Personer - dog langt overvejende Aarhus Beboere, som i Sommeren 1927 har benyttet Badeanstalten, har skrevet under paa en Adresse til Støtte for Laursens Udvidelsesprojekt og anmodet Nævnet om at opgive sin Modstand. Projektet er nærmere belyst ved fremlagte Tegninger, og det er oplyst, at den Etage, som er projekteret paaført, er tænkt benyttet som Solbadeanstalt.

Badeanstalten, som den nu foreligger, er efter Nævnets Mening ualmindelig uskøn, den virker brutalt og skæmmende i Omgivelserne, og dette Indtryk forhøjes væsentlig ved Badeanstaltens Sættelse og ved den Omstændighed, at den som beskrevet er anbragt i Retning Vest-Øst og altsaa gaar paa tværs af Strandbreddens Retning og dermed hindrer den meget smukke Udsigt over den fri og aabne Aarhus Bugt. ogsaa bemærkes, at Badeanstalten navnlig set nordfra i væsentlig Grad hindrer den meget smukke Udsigt over den fri og aabne Aarhus Bugt. Alle de anførte Ulemper vil i væsentlig Grad forøges ved den projekterede Forhøjelse af Anstalten, som Nævnet, der af Hensyn til ikke at hindre Direktør Laursen i Udøvelsen af en lovlig Næring, og fordi der i alt Fald den Gang antagelig var Trang for en Søbadeanstalt paa anførte Sted, ikke i sin Tid har villet forbyde Anstaltens Opførelse, derfor maa finde højst uheldig. Vel opfylder Badeanstalten og vil efter den projekterede Udvidelse vedblivende opfylde Lovens Krav i § 21 e om at tillade fri Passage langs Strandbredden bag om Anstalten, men Nævnet maa formene, at det ikke alene er Retten til at færdes langs Strandbredden, som er sikret Offentligheden ved den skete Fredning af Strandbredden, men at Lovens Hensigt maa være at tilsikre Offentligheden Adgang til Færdsel langs det aabne Hav, uden at den

fri Udsigt over Havet eller Strandbreddens Skønhed forringes eller ødelægges ved skæmmende Bebyggelse, Hvis Fredning af en Strandbred efter Lovens § 21 ikke i Strid med Lovens ovenanførte Hensigt skal gøres værdiløs, maa der være Adgang for Nævnet til i paakommende Tilfælde at gribe ind og hindre en skæmmende Bebyggelse, som vil modvirke eller ødelægge Fredningens Formaal. Det kan ogsaa anføres, at Lovens § 21, 1. Stk. forudsætter Strandbredden fri for Erhvervsvirksomhed, samt at Eksemplerne i § 21 e dels ved Ordet "Badeindretninger" og dels ved dettes Sammenstilling med saadanne mindre og beskedne Anlæg som Aalegaarde, Høfder og Kreaturhegn, som aldrig hindrer eller skæmmen den fri Udsigt over Havet eller Udsigtens Skønhed, klarligen viser, at Loven her kun har tænkt paa mindre Badehuse og ikke paa store, skæmmende og Udsigten hindrende Badeetablissemeter.

I Henhold til ovenstaaende mener Nævnet med Henhold til den citerede Lovs § 21 og § 1, der staar i den nøjeste Forbindelse med hinanden, at maatte forbyde den af Direktør Laursen projekterede Udvidelse af hans Søbadeanstalt ved Paabygning af en Etage.

Hvad dernæst de foran anførte Skilte paa Badeanstaltens Nord- og Sydvæg angaar, skal bemærkes, at Anstalten findes udenfor bebygget Omraade, samt at Nævnet skønner, at Skiltene virker i væsentlig Grad forstyrrende paa Stedets landskabelige Skønhed. Som Reklame er Skiltene ikke nødvendige, da Søbadeanstaltens Egenskab som saadan tilstrækkelig manifesterer sig, og Skiltenes Fjernelse saaledes, at Anstaltens Syd- og Nordlængdevægge fremtræder i ensartet grøn Farve, vil efter Nævnets Formening i væsentlig Grad forringe det brutalt skæmmende Indtryk for den landskabelige Skønhed, som Søbadeanstalten i sin nuværende Skikkelse fremkalder. Nævnet bestemmer derfor med Henhold til Fredningslovens § 19, at de fornævnte, Søbadeanstalten paa dens Nord- og Sydvægge paamalede Reklameskilte "Søbadeanstalt" inden 1. Maj 1928 vil være at fjerne, saaledes at Væggene fremtræder i ens grønlig Farve.

Erstatningskrav er ikke rejst.

T h i b e s t e m m e s :

Den af Ansøgeren, Direktør Karl Laursen, Riis Skov, projekterede Paabygning paa den ud for hans Ejendom, Matr. Nr. 5 m.fl. af Vejlbj By og Sogn opførte Søbadeanstalt kan ikke tillades udført.

Det paalægges derhos Direktør Laursen inden 1. Maj 1928 at

have fjernet de paa Søbadeanstaltens Nord- og Sydvæg ved Paamaling
anbragte Reklameskilte "Søbadeanstalt", saaledes at Væggene kommer
til at fremtræde i ens grønlig Farve.

p.t. Riis Skov, 27. Oktober 1927,

John Knox

P. Jessen

Hagbarth Hansen

OVERFREDNINGSNÆVNET>

U d s k r i f t
af
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

Aar 1928 den 15. Maj afsagde Overfredningsnævnet paa Grundlag af den skriftlige Votering følgende Kendelse i Sagen angaaende Fjernelse af de paa en Direktør Karl Laursen tilhørende Søbadeanstalt anbragte Skilte.

Den af Fredningsnævnet for Aarhus Amtsraadsreds den 27. Oktober 1927 i denne Sag afsagte Kendelse er af Direktør Karl Laursen som Ejer af den i Kendelsen omhandlede Søbadeanstalt, beliggende udfør Matr. Nr. 5 m. fl. af Vejby By og Sogn, indanket for Overfredningsnævnet forsaavidt angaar den ved Kendelsen truffene Bestemmelse om, at de paa Søbadeanstaltens Nord- og Sydvæg ved Paamaling anbragte Skilte: "Søbadeanstalt" skal være fjernede inden den 1. Maj 1928 saaledes, at Væggene kommer til at fremtræde i ens grønlig Farve.

Under Sagens Behandling for Overfredningsnævnet har Direktør Laursen fremsat Tilbud om at fjerne de paa Badeanstaltens Nordvæg anbragte, 2 m høje Bøgstaver og i Stedet paa Nordvæggen af en Solbadeplads, som han agter at opføre ved Badeanstaltens Nordside, at lade male de samme Bøgstaver, men kun i en Højde af ca. 1,20 m som de paa Badeanstaltens Sydvæg anbragte.

Direktør Laursen har derhos hævdet, at det, da Badeanstalten er offentlig tilgængelig, er nødvendigt for ham at angive dette ved Paamaling af det omhandlede Ord, der kun angiver Bygningens Anvendelse.

Under Hensyn til samtlige saaledes foreliggende Omstændigheder maa Overfredningsnævnet anse det for betænkeligt at bringe Bestemmelsen i Naturfredningslovens § 19 til Anvendelse i nærværende Tilfælde, og den af Fredningsnævnet afsagte Kendelse vil derfor, forsaavidt den er paaanket, være at ophæve.

T h i b e s t e m m e s :

Den af Fredningsnævnet for Aarhus Amtsraadsreds den 27. Oktober 1927 afsagte Kendelse ophæves i det Omfang, i hvilket den er paaanket.